

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Gewoon schoonmaken: de troebele arbeidsrelaties in betaald huishoudelijk werk

Botman, S.J.

Publication date
2011

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Botman, S. J. (2011). *Gewoon schoonmaken: de troebele arbeidsrelaties in betaald huishoudelijk werk*. [, Universiteit van Amsterdam].

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Bijlage 1. Vragenlijst voor huishoudelijk werkers

Personalia

Geslacht

Leeftijd

Etniciteit

Burgerlijke status

Kinderen/gezin:

Kun je me iets vertellen over je gezin? Heb je kinderen? Leeftijd, school?

Woonsituatie:

Kun je me iets vertellen over waar je woont?

In welke buurt woon je?

Hoe lang woon je in dat huis?

Ben je er tevreden? (hoeveel kamers, particuliere/sociale woningbouw)

Hoe ben je aan die woning gekomen?

Migratiegeschiedenis

Waar geboren?

Nationaliteit ouders?

Waar opgegroeid?

Hoe lang in Nederland/Amsterdam?

Hoe in Nederland/Amsterdam gekomen?

Verblijfsstatus?

Arbeidsgeschiedenis

Opleiding

Waar ging je naar school?

Welk diploma heb je behaald?

Arbeidsverleden

Heb je wel eens ander werk gedaan?

Wat was je eerste baan/werk? (soort werk, hoe gevonden, waar, waarom gestopt,
wat vond je van dat werk)

En toen?

Beroep ouders/echtgenoot/kinderen

Het aangaan van het arbeidscontract

Hoeveel werkgevers heb je?

Hoe ben je aan het werk gekomen? Waarom besloot je dit werk te gaan doen?

Sinds wanneer bij deze werkgever?

Eerste ontmoeting? Waarom besloot je bij deze werkgever(s) te gaan werken?

Hoe hebben jullie afspraken gemaakt? Over wanneer je komt, wat je doet? Opgeschreven?

Hoe maken jullie afspraken?

Kan je makkelijk op een andere dag komen/afspraken veranderen (flexibiliteit)

Het werk

Hoe ziet je dag/week eruit?

Wanneer/hoe vaak ben je aan het werk (werktijden/dagen)?

Wat doe je? Verschillende werkgevers, verschillende taken?

lijst van activiteiten, zwaarte en duur van activiteiten.

Wat doe je altijd, wat soms?

Kom je makkelijk aan al je taken toe?

Kan je pauze nemen?

Wie is je beste werkgever? Waarom?

Wat vind je van het werk?

Wat vind je leuk, wat niet?

Zijn er wel eens problemen/dingen die je lastig vind?

Waarom doe je het werk?

Zou je ander werk willen doen? Waarom wel/niet? Voordelen/nadelen?

Hoe lang wil je dit werk doen?

Evt: wat wil je voor werk gaan doen?

Evt: wat had je voor werk willen doen?

De arbeidsrelatie (voor elke werkgever)

Heb je de sleutels?

Hebben jullie elkaars telefoonnummer?

Heeft je werkgever jouw adres? Wie wel, wie niet?

Heb je wel eens contact als je niet moet werken? Met wie wel, wie niet?

Is de werkgevers aanwezig als je hier werkt? Hoe vind je dat?

Drinken jullie samen koffie? Hoe vind je dat?

Wie bepaalt welke taken je uitvoert?

Briefjes? Wat staat erop? Wat vind je ervan? Wat is een leuk briefje, wat niet?

Voer je dingen op eigen initiatief uit?

Zijn er zaken waar je je aan ergert?

Geef je aan dat je bepaalde dingen liever niet doet?

Krijg je wel eens commentaar? Wat vind je daarvan?

Waarom heeft je werkgever een hulp? Wat doe hij/zij? Wat is het voor gezin?

Is dit een schoon huis? Makkelijk schoon te maken huis?

In geval van kinderen: wat zijn het voor kinderen? Afspraken ouders?

Verschillen je werkgever en jij veel van elkaar?

Praten jullie over elkaars leven, gezin, familie?

Is de relatie veranderd door de jaren heen?

Maak je wel eens rare dingen of grappige dingen mee?

Vertrouw je je werkgever? Vertrouwt hij/zij jou denk je? Waarmee wel/niet?

Betaling/inkomen/informaliteit

Betaling? Hoe is dat bedrag vastgesteld? Wat vind je ervan?

Indien zwart werk: waarom? Zou je vast werk willen hebben?

Hoe ben je verzekerd? Stel dat je ziek wordt? Een been breekt tijdens het werk?

Iets kapot maakt?

Krijg je weleens iets extra's? Van wie wel/niet? Vakantiegeld? Bij ziekte?

Inkomen van het huishouden?

(loon, uitkering, pensioen, alimentatie, giften)

Voor relatief eventueel: uitgaven:

Hoe wordt het geld besteed? Huur, leningen, hypotheek, belastingen, verwarming, elektriciteit, water, telefoon, verzekering, schulden, alimentatie, hulp aan vrienden of familie, sparen.

Sociale contacten

Wat vind je leuk te doen in je vrije tijd?

Ken je meer huishoudelijke hulpen? Hoe vaak, waar zie je die?

Ben je lid van een organisatie? (kerk, sport, hobby, migrantenorganisatie)

Ken je daar meer mensen die het soort werk doen dat jij doet?

Kun je iets vertellen over je familie? (ouders, schoonouders, broers en zussen)

Waar wonen zij? Wat doen zij?

Bijlage 2: vragenlijst voor de werkgevers

Personalia

Geslacht

Leeftijd

Etniciteit/migratiegeschiedenis

Burgerlijke status

Woonsituatie:

Kun je me iets vertellen over waar je woont?

In welke buurt woon je?

Hoe lang woon je in dit huis?

Ben je er tevreden?

Hoeveel kamers zijn er?, Particuliere/sociale woningbouw/eigendom?)

Waarom woon je in Amsterdam?

Inkomen van het huishouden?

Voor relatief evt.: uitgaven:

Hoeveel vaste lasten? Hoeveel te besteden? Hoeveel te sparen?

Arbeid/inkomen

Opleiding

Waar ging je naar school? En toen?

Welk diploma heb je behaald? En je partner?

Arbeid

Wat was je eerste baan/werk?

En toen?

En nu? (soort werk, hoe gevonden, wat vind je van je werk)

En je partner?

Hoeveel dagen werken jullie? Van hoe laat tot hoe laat?

Kinderen/gezin

Kun je me iets vertellen over het gezin?

Heb je kinderen? Leeftijd, school? Oppas?

Hobby's/nevenactiviteiten? Van ouders en kinderen.

Huishoudelijke taakverdeling

Wie doet wat in het huishouden? Ouders, kinderen, werkster

Tijdgebrek?

Eerdere/andere ervaringen met werksters?

Ervaringen met alternatieven: bedrijven in de schoonmaak?

Maken jullie gebruik van andere services: welke? Kinderopvang, buitenschoolse opvang, boodschappendienst?

Het aangaan van het arbeidscontract

Hoe ben je aan deze werkster gekomen? Waarom besloot je een werkster te nemen doen?

Sinds wanneer heb je deze werkster? Wie, wat waarom? Etniciteit?

Eerste ontmoeting?

Hoe hebben jullie afspraken gemaakt? Over wanneer ze komt, wat ze doet? Opgeschreven?

Hoe maken jullie afspraken?

Kan je makkelijk afspraken veranderen? (flexibiliteit)

De huishoudelijk werker

Wanneer/hoe vaak is de werkster hier? (werktijden/dagen)

Wat doet ze? (lijst van activiteiten, zwaarte en duur van activiteiten)

Wat doet ze altijd, wat soms?

Komt ze makkelijk aan al haar taken toe?

Kan ze pauze nemen?

Ben je tevreden over haar werk?

Waar ben je tevreden over, waar niet over?

Geeft ze aan dat ze bepaalde dingen liever niet doet? Hoe ga je daarmee om?

Zijn er wel eens problemen?

Zou je liever van het reguliere circuit gebruik maken? Waarom wel/niet?

Hoe lang denk je een werkster nodig te hebben?

Wat zou je graag anders zien t.a.v. je huidige werkster?

Wat zou je graag anders zien ten aanzien van het huidige aanbod werksters of oppas/overheidsvoorzieningen/bedrijven?

De arbeidsrelatie

Heeft ze de sleutels?

Hebben jullie elkaars telefoonnummer? Werktelefoonnummer? Mobiele?

Heb je haar adres?

Hebben jullie wel eens contact als zij niet moet werken?

Ben je aanwezig als zij hier werkt? Hoe ervaar jij/ervaart zij dat?

Kan je iets vertellen waarom je denkt dat zij dit werk doet?

Kan je iets vertellen over wat zij nog meer doet, naast het werk hier?

Praten jullie over elkaars leven, gezin, familie?

Ruim je op voordat de werkster komt? Wat doe je dan?

In geval van kinderen en oppas: maken jullie afspraken over de omgang met de kinderen?

Welke? Hoe? Hoe gaat ze met de kinderen om?

Zou je dingen anders doen dan zij in het huis/met de kinderen?

Maak je wel eens rare dingen of grappige dingen mee?

Vertrouw je haar? Waarom? Vertrouwt zij jou denk je?

De betaling

Betaling? Hoe is dat bedrag vastgesteld? Wat vind je ervan?

Indien zwart werk: waarom? Zou je het anders willen regelen? Hoe? Waarom?

Hoe is ze verzekerd?

Geef je naast het vaste bedrag weleens iets?

Sociale omgeving.

Kun je iets vertellen over je familie (ouders, schoonouders, broers en zussen)?

Waar wonen zij? Wat doen zij? Hulpen in de huishouding? Hulp aan elkaar?

Bijlage 3. Overzicht van respondenten A: huishoudelijk werkers

Gefingeerde naam, geslacht, leeftijd	Burgerlijke status	Herkomst	Verblijfstatus	Uren h.h. werk
Molly, vrouw, 49	Getrouwd, 3 kinderen	Filippijnen	Ongedocumenteerd	22 uur
Sophia, vrouw, 23	Getrouwd, geen kinderen	Venezuela	Ongedocumenteerd	20 uur
Diego, man, 27	Getrouwd, geen kinderen	Venezuela	Ongedocumenteerd	22 uur
Denissa, vrouw, 33	Ongetrouwd, geen kinderen	Colombia	Ongedocumenteerd	28 uur
Pia, vrouw, 31	Ongetrouwd, geen kinderen	Portugal	EU	15 uur
Grace, vrouw, 51	Ongetrouwd, geen kinderen	Suriname	NL nationaliteit	15 uur
Jesse, man, 38	Ongetrouwd, geen kinderen	Indonesië	Ongedocumenteerd	32 uur
Evan, man, 43,	Samenwonend, 2 kinderen	Filippijnen	Ongedocumenteerd	51 uur
Felice, vrouw, 46	Samenwonend, geen kinderen	Filippijnen	Werk- & verblijfsverg.	51 uur
Janelle vrouw, 39	Getrouwd, 4 kinderen	Filippijnen,	Ongedocumenteerd	51 uur
Ilonka vrouw, 23	Ongetrouwd, geen kinderen	Slowakije	Ongedocumenteerd	35 uur
Larysa, vrouw, 26	Samenwonend, geen kinderen	Oekraïne,	Ongedocumenteerd	34 uur
Ieva, vrouw, 43	Samenwonend, 2 kinderen	Litouwen	Toeristenvisum	30 uur
Camille, vrouw, 30	Ongehuwd, geen kinderen	Ghana	Ongedocumenteerd	32 uur
Lia, vrouw, 61	Getrouwd, 4 kinderen	Duitsland	EU	5 uur
Claudia, vrouw 25	Samenwonend, geen kinderen	Brazilië,	Ongedocumenteerd	28 uur
Bruno, man 22	Samenwonend, geen kinderen	Brazilië,	Ongedocumenteerd	28 uur
Rafealla, vrouw 21	Getrouwd, geen kinderen	Brazilië,	Ongedocumenteerd	28 uur
Lucas, man, 23	Getrouwd, geen kinderen	Brazilië,	Ongedocumenteerd	21 uur
Andreia, vrouw, 22	Ongehuwd, geen kinderen	Brazilië	Ongedocumenteerd	42 uur
Natasja, vrouw, 42	Ongehuwd, geen kinderen	Rusland	Ongedocumenteerd	60 uur

Bijlage 4. Overzicht van respondenten B: werkgevers

Gefingeerde naam, geslacht, leeftijd	Burgerlijke status	Nationaliteit	Schoonmaak	Oppas aan huis
Midas, man, 34	Samenwonend, 1 kind	NL	4 uur in 2 weken	1 dag p.w.
Arwen, vrouw, 42	Getrouwd, 2 kinderen	NL	5 uur per week	3 middagen p.w.
Leonie, vrouw, 46	Alleenwonend, geen kinderen	NL	3 uur per week	N.v.t.
Evelien, vrouw, 45	Getrouwd, 2 kinderen	NL	4 uur per week	1 middag p.w.
Melvin, man, 35	Samenwonend, geen kinderen	NL/Indisch	Een dag per maand	N.v.t.
Helen, vrouw, 36	Getrouwd, 2 kinderen	NL	4 uur per week	3 middagen p.w.
Julia & Hans, 41/36	Getrouwd, 2 kinderen	NL	4 uur in 2 weken	Incidenteel oppas
Jet, vrouw, 35	Getrouwd, 2 kinderen	NL	Voorheen 3 u.p.w.	Incidenteel oppas
Suzie, vrouw, 36	Getrouwd, 2 kinderen	NL	Voorheen 4 u.p.w.	1 dag p.w.
Pascal, man, 43	Samenwonend, geen kinderen	NL	2 x 6 uur per week	N.v.t.
Noud & Meike, 34	Samenwonend, 1 kind	NL	2 uur per week	4 dagen p.w.
Boudewijn & Els, 42	Getrouwd, 2 kinderen	NL	3 uur in 2 weken	Incidenteel oppas
Gaby, vrouw, 25	Getrouwd, geen kinderen	NL/Italiaans	2 x 3 uur per week	N.v.t.
Ralf, man, 35	Alleenwonend, geen kinderen	NL	3 uur in 2 weken	N.v.t.
Kelly, vrouw, 33	Samenwonend, 1 kind	NL	3 uur in 2 weken	Incidenteel oppas
Guus, man, 34	Samenwonend, 1 kind	NL	3 uur in de week	Incidenteel oppas